Probleme de calcul vectorial

traducere de

Nicolae Coman

după lucrarea

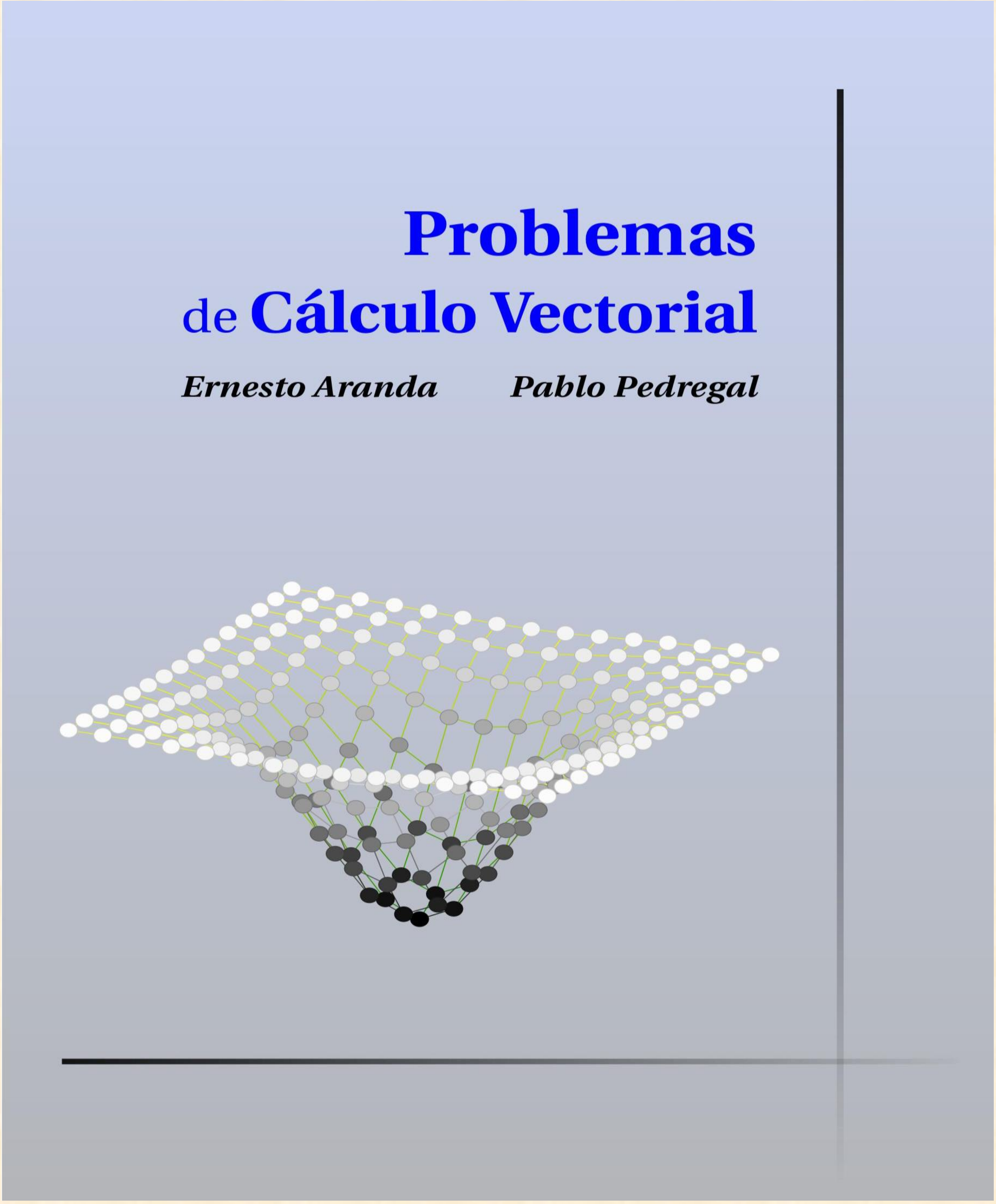

Ernesto Aranda Pablo Pedregal
Universidad de Castilla - La Mancha

PROBLEMAS DE CÁLCULO VECTORIAL

Título: *Problemas de Cálculo Vectorial*
Tercera Edición, febrero 2013

Primera edición publicada por Septem Ediciones, marzo 2004
Segunda edición publicada por Lulu.com, enero 2009

Impreso por Lulu.com

CUPRINS

GEOMETRIA FUNCTIILOR DE MAI MULTE VARIABILE

În acest capitol introductoriu vom recapitula câteva cunoştinţe necesare în studiul funcţiilor cu mai multe variabile.

GEOMETRIA PLANA SI IN SPATIU

■ Stabiliţi dacă următoarele triplete de puncte sunt coliniare.

1. $(1,1)$, $(2,4)$, $(-1,\ -2)$. **2.** $(4,0)$, $(0,1)$, $(12,-2)$.
3. $(3,-1)$, $(1,0)$, $(-3,2)$ **4.** $(0,0)$, $(3,2)$, $(1,5)$.

Soluţie:

1. Nu.

2. Trei puncte sunt coliniare dacă vectorii care îi unesc sunt coliniari. Construim vectorii:

$$\boldsymbol{u_1} = (4,0) - (0,1) = (4,-1), \qquad \boldsymbol{u_2} = (12,-2) - (0,1) = (12,-3).$$

Mai avem de verificat dacă determinantul format de aceşti vectori este nul, ceea ce se verifică foarte uşor.

3. Da.

4. Deoarece unul dintre puncte este chiar originea, este suficient să verificăm dacă vectorii $(3,2)$ şi $(1,5)$ sunt coliniari. Dar determinantul format de aceştia nu este nul deci răspunsul este negativ.

■ Determinaţi ecuaţia dreptei perpendiculare pe vectorul $\boldsymbol{v}$ şi care trece prin punctul P în cazurile:

5. $\boldsymbol{v} = (1,-1)$, $P = (-5,3)$. **6.** $\boldsymbol{v} = (-5,4)$, $P = (3,2)$.
7. $\boldsymbol{v} = (0,1)$, $P = (0,3)$. **8.** $\boldsymbol{v} = (2,3)$, $P = (-1,-1)$.

Soluţie:

5. $y = x + 8$.

6. $4y = 5x - 7$.

7. Se ştie că dreapta perpendiculară pe vectorul $\boldsymbol{v} = (v_1, v_2)$ şi care trece prin punctul $P = (x_1, x_2)$ are ecuaţia:

$$v_1(x - x_1) + v_2(x - x_2) = 0\,.$$

În cazul nostru, obţinem dreapta de ecuaţie $y = 3$.

8. $2x + 3y = -5$.

■ Care dintre următoarele perechi de drepte sunt perpendiculare?

9. $2x - 5y = 1,\ \ 2x + y = 2$. **10.** $3x - 5y = 1$, $5x + 3y = 7$.
11. $-x + y = 2$, $x + y = 9$. **12.** $x + 2y = 5$, $y = 3 + 2x$.

Soluţie:

9. Nu.

10. Verificarea perpendicularității a două drepte se reduce la verificarea perpendicularității vectorilor directori sau a vectorilor normali. Aceasta are loc atunci când produsul lor scalar este nul.

Pentru dreapta de ecuație

$$ax + by + c = 0$$

vectorul normal este dat de (a, b).

În cazul nostru:

$$(3, -5) \cdot (5, 3) = 0\,,$$

deci cele două drepte sunt perpendiculare.

11. Da.

12. Da.

■ Scrieți ecuațiile dreptelor care trec prin perechile de puncte:

13. $(1, 1, -1),\ (-2, 1, 3)$. **14.** $(-1, 5, 2),\ (3, -4, 1)$.

15. $(1, 0, 1),\ (0, 1, 0)$. **16.** $(0, 1, 2),\ (-1, 0, 3)$.

Soluție:

13. În general, dreapta din spațiu care trece prin punctele $P = (p_1, p_2, p_3)$, $Q = (q_1, q_2, q_3)$ este dată de ecuațiile parametrice:

$$x = tp_1 + (1 - t)q_1\,,$$
$$y = tp_2 + (1 - t)q_2\,,$$
$$z = tp_3 + (1 - t)q_3\,,$$

unde t este un parametru ce parcurge dreapta reală.

În exemplul nostru, ecuațiile parametrice sunt:

$$x = 3t - 2, \qquad y = 1, \qquad z = 3 - 4t\,.$$

14. $x = 3 - 4t, \qquad y = 9t - 4\,, \qquad z = 1 + t\,.$

15. $x = t\,, \qquad y = 1 - t\,, \qquad z = t.$

16. $x = -1 + t\,, \qquad y = t\,, \qquad z = 3 - t\,.$

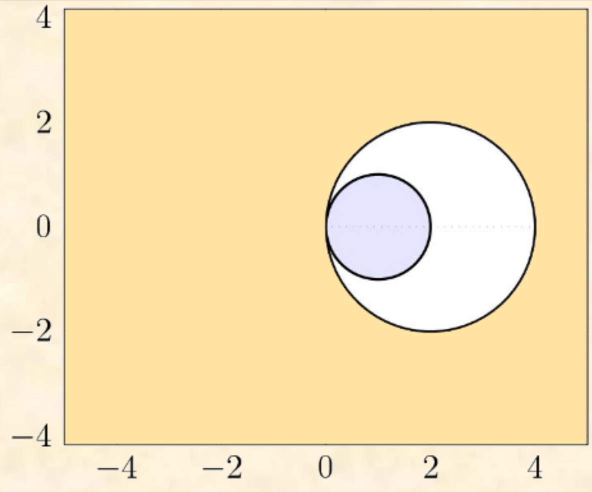

Fig. 1. Exercițiul 59: Regiunea $(4x - x^2 - y^2)(x^2 + y^2 - 2x) \leq 0$

CONICE SI CUADRICE

Coordonate polare, cilindrice si sferice

Functii de mai multe variabile. Limita si continuitate

Functii de mai multe variabile

Limita si continuitate

Calcul diferential

Derivate partiale

Derivate de ordin superior

Derivata implicita. Polinomul lui Taylor

Optimizare

Puncte critice si extreme

Extreme conditionate

Integrare multipla

Integrale duble

Integrale triple

Schimbari de variabila

Geometrie diferentiala

Curbe in plan si in spatiu

Lungimea unui arc de curba

Suprafete

ANALIZA VECTORIALA

CAMPURI VECTORIALE. POTENTIAL SCALAR

INTEGRALE DE LINIE. CAMPURI CONSERVATIVE

TEOREMA LUI GAUSS

TEOREMA LUI STOKES

POTENTIAL VECTORIAL

SOLUTII

■ • ✦ ✷